

MAGDALENA DELAŠ*
DRAGICA DRAGUNRECEPCIJA ANDERSENOVIH BAJKI I METODIČKA
INTERPRETACIJA BAJKE *RUŽNO PAČE*
U NIŽIM RAZREDIMA OSNOVNE ŠKOLE

Bajka, prostor čudesnog i neobičnog, isprva se sluša, potom čita i uči. Prije nego su uključeni u školski sustav djeca znaju za Hansa Christiana Andersena i njegove bajke. U nižim razredima osnovne škole kao lektirno se djelo predlaže bajka *Ružno pače*. Rad donosi spoznaje o recepciji Andersenovih bajki, do kojih se došlo anketnim upitnikom, i metodički model interpretacije bajke *Ružno pače* u drugom razredu osnovne škole.

Ključne riječi: bajka, Hans Christian Andersen, Ružno pače

1. Uvod

Bajke otvaraju djeci čudesan svijet mašte. Prepune su čudesnih događaja i zanimljivih likova, čiji nam postupci otkrivaju dobrotu, plemenitost, ljubav, zlo, mržnju, sreću i nesreću. U bajkama je zlo zasluženo kažnjeno, a dobrota nosi nagradu. Bajkoviti svijet opčinjava djecu i odrasle¹, čini nam se podjednako kao i same bajkopisce. Hans Christian Andersen, ponajbolji predstavnik bajke, prihvaćen kao nacionalni pisac², dodiruje prostore narodne Grimmovih priča i carolovske fantastične priče. Andersenov je opus velik³, a među njegovim bajkama najpoznatije su *Ružno pače*, *Mala sirena* i *Djevojčica sa žigicama*.

* Magdalena Delaš, prof., Osnovna škola „Matija Gubec“ Jarmina,
Mr. sc. Dragica Dragun, asistentica, Filozofski fakultet Osijek

¹ Upravo je odraslima sve češće potreban prostor čudesnoga i neobičnoga kao zamjena za zbilju, utjeha koja se nalazi izvan realnoga svijeta.

Da bajka postaje u odrasloj dobi iznimno zanimljivo štivo pokazuje i bestseller *Žene koje trče s vukovima* Clarisse Pinkola Estés, priznate znanstvenice, pjesnikinje, jungovske psihoanalitičarke koja se bavi i bajkom *Ružno pače*. Ona ističe važan aspekt ove bajke – potvrđivanje duhovnog identiteta, koja osobi donosi vitalnost u odrasloj dobi.

² „Od mnogih čuda s Andersenom jedno je posebno posebno istaknuti: onoga časa kad je Andersen preveden na neki nacionalni jezik, on postaje nacionalni pisac, djeca tog naroda prihvaćaju ga kao svog pisca i njegove priče utječu na razvoj književnog stvaranja za djecu u toj nacionalnoj književnosti“ M. Crnković – D. Težak, *Povijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955.*, Znanje, Zagreb, 2002., str. 57.

³ Ana Pintarić, u *Bajkama, pregledu i interpretacijama (1999.)*, navodi da je Andersen napisao 156 bajki čije je ishodište u danskim narodnim pričama i motivima narodnih legendi, a nekoliko ih je nastalo i pod Hoffmannovim utjecajem; no najveći broj je onih koje je napisao na osnovi svoje mašte.

U Andersenovim je bajkama mnogo manje nasilja nego u Grimmovim pa se češće pripovijedaju djeci mlađe životne dobi. Andersen likove stavlja pred različite situacije i kušnje. U njegovim bajkama dobro i pravda prevladava nad zlim, ljudske vrline i mane, pravilni i nepravilni ljudski postupci su transparentni.

Bajka je tekst s kojim se dijete susreće i prije škole, a u školi se obrađuje i time proširuje spoznaja. Rad se sastoji od dva dijela, prvi dio rada odnosi se na recepciju Andersenovih bajki, a drugi dio rada donosi obradu bajke *Ružno pače* u drugom razredu.

2. Recepcija bajki Hansa Christiana Andersena

Recepcija bajke ovisi o nekoliko čimbenika: o djetetu, o posredniku – roditelju ili odgojitelju, o komunikacijskoj situaciji. Milivoj Solar piše da „bajke djeci uopće ne treba tumačiti, jer ih ona nauče razumijevati tijekom upornog pripovijedanja koje zahtijeva i stanovito slušanje“⁴ Djeca–recipijenti razlikuju svijet bajki od stvarnoga svijeta, a komunikacijski čin pripovijedanje, čitanje/slušanje u tom je procesu bitan, on je stvaralačko–komunikacijski čin koji će rezultirati pamćenjem.

Istraživanjem će se pokušati ispitati recepcija Andersenovih bajki i utvrditi poznaju li likove i bajke Hansa Christiana Andersena, mogu li učenici na temelju opisa prepoznati lik i bajku te znaju li koji likovi imaju dobre, a koji loše osobine i slažu li se s njihovim ponašanjem prema pojedincu i svijetu.

Metodologija istraživanja

Postupci

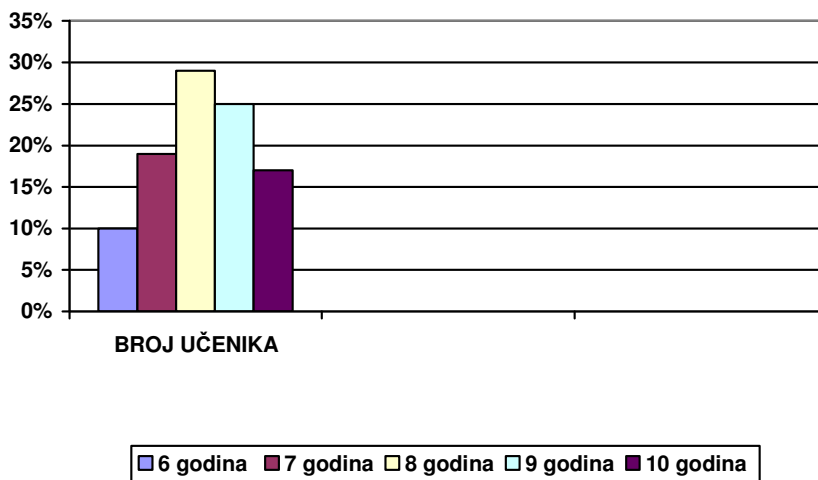
Anketa je provedena u Osnovnoj školi "Matija Gubec" u Jarmini. Ispitanici su bili učenici nižih razreda. Svi učenici su popunjavali isti anketni upitnik. Učenicima prvog razreda čitano je pitanje po pitanje, potom su na njega odgovarali (kako bi se izbjegle poteškoće, ukoliko još svi ne znaju čitati i pisati sva slova). Na anketnom listiću nalazilo se 6 pitanja otvorenog i zatvorenog tipa.

Uzorak

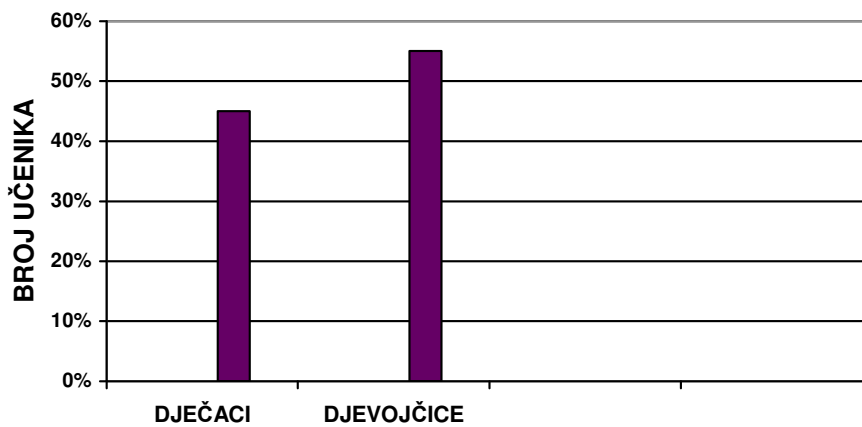
Anketirano je ukupno 69 učenika. Dob učenika koji su anketirani je od šest do deset godina. Sedam učenika ima šest godina, trinaest učenika ima sedam godina, dvadeset učenika ima osam godina, sedamnaest učenika ima devet godina i dvanaest učenika ima deset godina. Ukupno je ispitano trideset i osam učenika i trideset i jedan učenik. Osamnaest učenika je iz prvog, drugog i četvrtog razreda, a petnaest je učenika iz trećeg razreda. Svi su učenici popunjavali isti anketni upitnik.

⁴ Milivoj Solar, *Smrt Sancha Panze*, Zagreb, NZMH, 1981., str. 187.

Prikaz br. 1. Dob djece obuhvaćene anketom

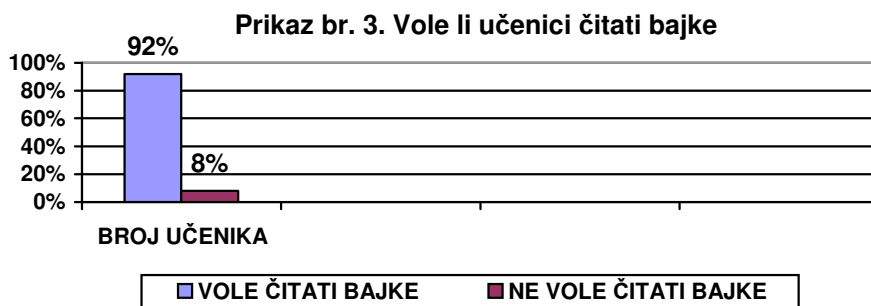

Prikaz br. 2. Spol učenika obuhvaćenih istraživanjem

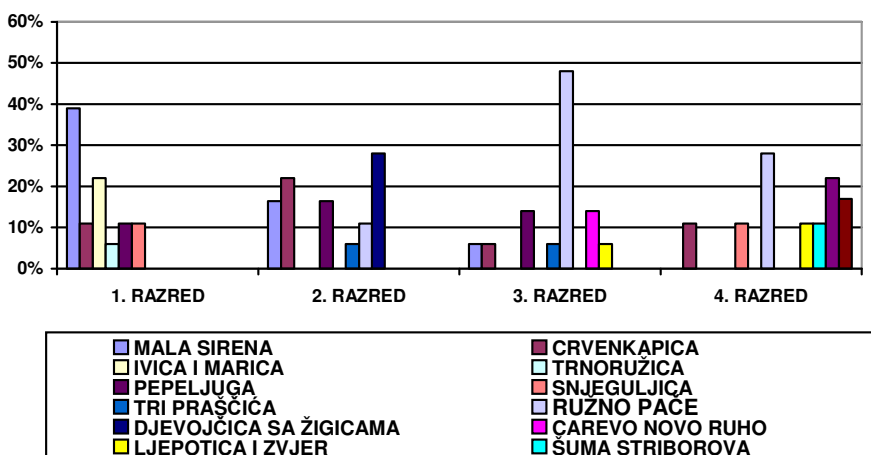
Rezultati interpretacije

Na postavljeno pitanje, vole li čitati bajke, većina je pozitivno odgovorila. Šezdeset i četiri učenika voli čitati bajke, a njih devet ne voli. Bajke ne vole čitati dva učenika iz prvog razreda, po jedan učenik iz drugog i trećeg razreda i pet učenika iz četvrtog razreda. To znači da 92% učenika od prvog do četvrtog razreda voli čitati bajke, a samo 8 % ne voli.

Koje bajke vole čitati vidljivo je iz sljedećeg grafičkog prikaza. Izbor bajki je raznolik. Učenici najviše vole čitati Andersenove bajke, i to u svim razredima podjednako.

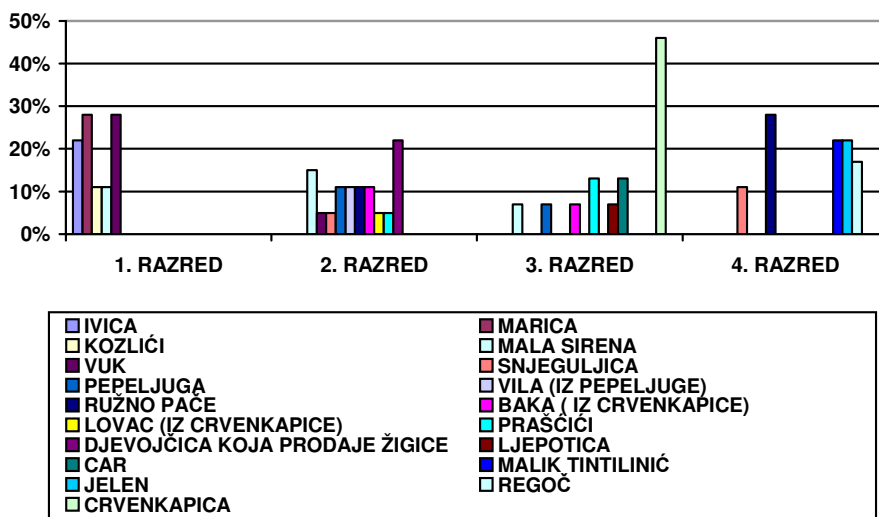
Prikaz br. 4. Najdraža bajka

U prvom razredu najzastupljeniji su likovi iz *Crvenkapice*, u drugom djevojčica koja prodaje žigice i mala sirena, u trećem ponovno Crvenkapica, a u četvrtom razredu Ružno pače. Pojavljuju se i novi likovi, kako se pojavljuje i lektirno djelo. Pitanje je

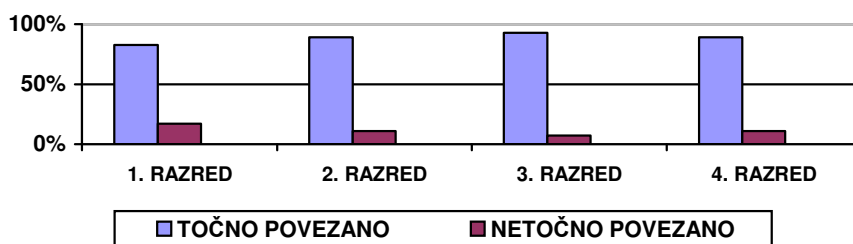
bilo otvorenog tipa, kao i prethodno, i vidimo da se učenici najviše odlučuju za Andersenove i Grimmove bajke i likove.

Prikaz br. 5. Najdraži lik

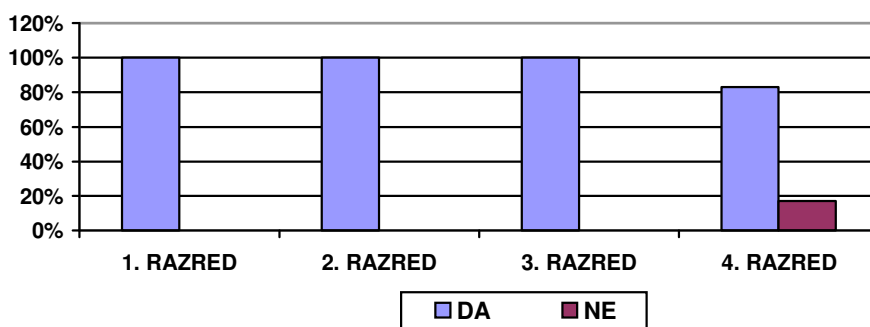
U četvrtom pitanju trebalo je pravilno povezati djela i likove. Učenici su u većem broju točno povezali lik i djelo. Griješenja je bilo kod bajke *Carevo novo ruho* i *Mala sirena* te likova varalica i morske vještice.

Prikaz br. 6. Povezivanje djela i likova

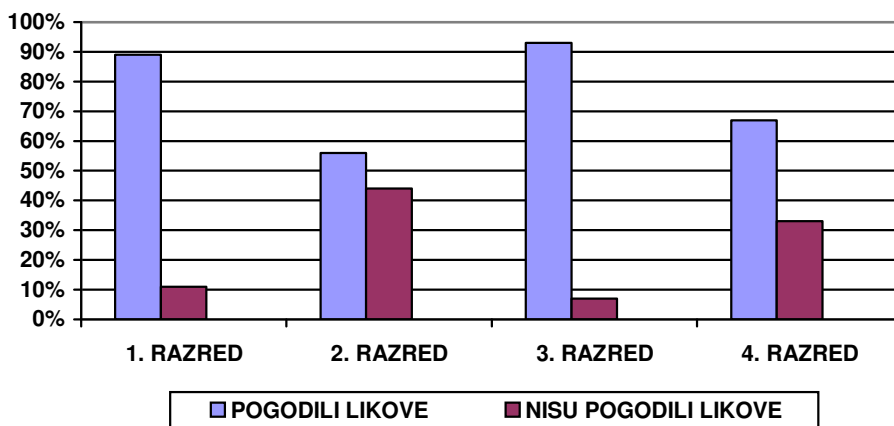
Na pitanje je li pisac bajki *Djevojčica sa žigicama*, *Ružno pače* i *Mala sirena* Hans Christian Andersen većina je učenika točno odgovorila. Samo su tri učenika iz četvrtog razreda netočno odgovorila.

Prikaz br. 7. Pisac je Andersen

Kod posljednjeg pitanja u anketi učenici su na temelju opisa morali pogoditi o kojem je liku riječ. Većina je učenika točno odgovorila. Bolji su bili učenici prvog i trećeg razreda. Neki nisu pogodili likove, zamijenili su ih s likovima iz drugih bajki.

Prikaz br. 8. Koji je lik?

Rasprava

Provedenim istraživanjem utvrđeno je da učenici poznaju stvaralaštvo H. C. Andersena, njegove bajke i njihove likove. Njih 92 % voli čitati bajke, a samo 8 % ne voli. Najdraže su im Andersenove bajke *Djevojčica sa žigicama*, *Ružno pače* i *Mala sirena*. Grimmovi likovi Ivica i Marica te Crvenkapica najdraži su likovi učenicima prvog i drugog razreda, a Mala sirena i Ružno pače te djevojčica koja prodaje žigice učenicima drugog i četvrtog razreda. Pretpostavka je da se učenicima sviđaju bajke i likovi koji se najčešće pričaju kod kuće i koje su svima

poznate kao što su: *Ružno pače*, *Crvenkapica*, *Ivica i Marica* te *Pepeljuga*. Primjećujemo kako su neki učenici za malu sirenu pisali *Ariel*. *Ariel* je prelijepa sirena fantastičnog animiranog filma *Mala sirena* iz Disneyeve radionice.⁵

Većina je učenika točno povezala bajke i likove. Najtočnije, 93% , odgovore dao je treći razred, a prvi razred, 83% točnih odgovora, bio je nešto nesigurniji, što je i bilo za očekivati. Za bajke *Ružno pače*, *Mala sirena* i *Djevojčica sa žigicama* 96 % učenika zna da ih je napisao Hans Christian Andersen, a samo 4 % učenika, i to iz četvrtog razreda, ne zna taj podatak. Pretpostavka je da su taj podatak zaboravili, ili do tada nisu pročitali sve tri bajke. Velik je postotak učenika koji prema opisu znaju o kojem je liku riječ. Bajke H. C. Andersena obrađuju se u drugom razredu i učenicima je to obavezna lektira koju moraju pročitati. Njihov je rezultat najlošiji. Čak 44% učenika drugog razreda nije prema opisu prepoznalo likove. Učenici četvrtog razreda, također, nisu prepoznali sve likove. Zanimljivo je da samo po jedan učenik i prvog i trećeg razreda nisu prepoznali likove, a svi ostali jesu. Zanimljivo je i da su ispitanici koji su zaokružili *ne* kao odgovor na pitanje vole li čitati bajke izdvojili najdraži lik i najdražu bajku. Na pitanje koje su najpoznatije bajke odgovaraju *Crvenkapica*, *Ivica i Marica* te *Ružno pače*. Stoga, možemo pretpostaviti da ti učenici ne vole čitati književna djela, ali sigurno im je netko pričao ili čitao bajke u ranom djetinjstvu te ih pamte i imaju najdraže likove. Ni jedan učenik za najdraži lik nije napisao neki lik iz priče ili romana, što govori da poznaju i vrste književnih djela.

Zaključak

Anketni upitnik, ali i neposredna reakcija učenika prilikom provođenja istraživanja, potvrdio je mišljenje da učenici vole bajke. Ovo je istraživanje potvrdilo pretpostavku o recepciji Andersenovih bajki. Njegov je opus poznat, a pripovijedanje, tj. slušanje bajki, ostavilo je traga u pamćenju, koje će im pomoći produbiti spoznaje o Andersenovu stvaralaštvu pri obradi pojedinih bajki na satu hrvatskoga jezika.

⁵ *Mala sirena* (eng. *The Little Mermaid*) je američki fantastični animirani film iz 1989. godine koji su režirali Ron Clements i John Musker prema istoimenoj Andersenovoj bajci. Nakon velikog uspjeha Male sirene, koja je Oscarom nagrađena za pjesmu, uslijedili su i hitovi poput *Ljepotice i zvijeri*, *Aladdina* i *Kralja lavova*. Uz to valja napomenuti da je *Mala sirena* dvadeset i osmi animirani film iz studija *Disney* i posljednji ručno nacrtani film iz Disneyeve radionice, te prvi koji se koristio blagodatima kompjutorske animacije. Godine 2006. je novo DVD izdanje izašlo i na hrvatsko tržište. U središtu svima poznate priče je prelijepa sirena **Ariel**, vesela najmlađa kćer kralja Tritona, posebna po tome što ju privlači svijet iznad morske razine. Usprkos očevim upozorenjima da se kloni čovjeka, ona otpliva na površinu gdje usred oluje spašava Erica, princa o kojem je sanjala. Vidi : http://www.filmski.net/filmovi/2728/mala_sirena

3. Metodički model interpretacije bajke *Ružno pače* Hansa Christiana Andersena

Prema nastavnom planu i programu od I. do IV. razreda osnovne škole bajke Hansa Christiana Andersena obrađuju se u drugom razredu. Učenicima su bajke propisana i obvezna lektira. Oni odabiru koje bajke žele pročitati iz zbirke bajki, ili ih učitelj / učiteljica upućuje na nekoliko poznatijih bajki. Odlučili smo se za interpretaciju bajke *Ružno pače* u drugom razredu osnovne škole.

Koristimo interpretativno–analitički metodički sustav, te sljedeće etape rada: doživljajno-spoznajna motivacija, najava ili interpretativno čitanje, emotivno-intelektualna stanka, objava doživljaja, interpretacija književnoumjetničkog teksta, uopćavanje i izvođenje zaključka, stvaralački oblici i zadaci. U radu primjenjujemo metodu razgovora, metodu čitanja, metodu pisanja, metodu usmenog izlaganja, metodu rad na tekstu i metodu crtanja.

Pokušali smo dobiti odgovor na pitanje, neovisno o anketnom istraživanju, koliko učenici poznaju likove, jesu li sposobni podijeliti ih na glavne i sporedne, mogu li već u drugom razredu osnovne škole osim izgleda i osobina lika prepoznati i neke odnose među likovima, iako su zadaci toga tipa predviđeni za treći i četvrti razred osnovne škole. Većina učenika bajku poznaje, pričana im je, potom su je i sami čitali. Učenici su bajku odlično primili. Nije bilo poteškoća s podjelom na glavne i sporedne likove i određivanjem etičkih osobina lika. Neki učenici su donekle mogli opisati izgled lika, ali su miješali izgled pačeta i labuda. Također im je bilo teže shvatiti preobraženje pačeta u labuda, iznenadnu ljepotu i prihvaćenost od ostalih. Pouku su shvatili i razumjeli.

Tijek nastavnoga sata

Doživljajno-spoznajna motivacija

Potičemo učenika na razgovor o bajkama koje znaju. Koju bajku najradije čitaš? Tko je glavni lik te bajke? Koji ti se lik najviše sviđa i zašto? Zatim čitamo, iz udžbenika, početke nekoliko Andersenovih bajki. Otkrivamo da su to bajke pisca koji je napisao mnoštvo bajki i kako mnogi smatraju da su to najljepše bajke. Učenici nakon svakog pročitano početka pogađaju koja je to bajka.

Jednom davno živjela je žena koja je silno željela imati djetešce, ali želja joj se nije ispunila... Posred cvijeta, na tučku, sjedila je sćušna djevojčica, mila i draga...

(Palčica)

Stavljamo aplikaciju Palčice na cvijetu.

Daleko na pučini oceana... Na najdubljem mjestu u tom dijelu nalazi se dvorac morskog kralja. (Mala sirena)

Stavljamo aplikaciju Male sirene.

Bio je sumrak posljednjega dana stare godine i bilo je strašno hladno, a padao je gusti snijeg. Na toj hladnoći kroz tamu ulicama je tumarala siromašna djevojčica, gologlava i bosonoga.

(Djevojčica sa žigicama)

Stavljam aplikaciju Djevojčice sa žigicama na ploču.

Jednom davno živio je princ koji se želio oženiti pravom princezom... Jedne večeri nastala je velika, strašna oluja...

(Kraljevna na zrnju graška)

Stavljamo aplikaciju Kraljevine na zrnju graška na ploču.

Bilo je predivno, ljetno vrijeme na selu... U gustom grmlju je sjedila patka na jajima...

(Ružno pače)

Stavljamo aplikaciju Ružnog pačeta na ploču.

Najava teme

Najavljujemo da ćemo pročitati bajku *Ružno pače*.

Interpretativno čitanje

Izražajno čitamo bajku.

Emocionalna stanka

Objava doživljaja

Učenici izražavaju svoje dojmove o pročitanoj bajci.

Interpretacija književnoumjetničkog teksta

Kako se zove ova bajka?

(Ružno pače.)

Prisjetimo se tko je pisac.

(Hans Christian Andersen.)

Tko je glavni lik bajke?

(Ružno pače koje postaje labud.)

Tko su sporedni likovi?

(Sporadni su likovi: ostali pačići, mama patka, stara patka, baba s kokoši i mačkom...)

Tko je pačetu od likova mama, a tko braća i kakvi su oni prema njemu?

(Pačići su mu braća, a mama je patka. Nisu ga prihvatili zbog izgleda, rugali su mu se i bili bezobrazni. Majka ga je u početku branila, ali poslije se ni ona nije prema njemu ponašala lijepo.)

Što se dogodilo pačetu kad se izlegao?

(Kada se izlegao bio je ružan i nisu ga prihvatili.)

Jesu li ga braća voljela?

(Nisu ga voljeli.)

Koje su osobine pačića?

(Pačić je skroman, dobar, strpljiv, pošten, ponizan...)

Kako je on izgledao?

(Izgledao je drugačije od ostale braće. Bio je strašno velik, ružan, crnosive boje, ali je odlično plivao.)

Što je on učinio?

(Kada je vidio da ga ne prihvaćaju i da mu se rugaju, otišao je od njih u svijet.)

Kada je ružno pače shvatilo da nije patak?

(Kada je krenuo letjeti prema labudovima i pogledao prema vodi te vidio svoj odraz u njoj.)

U što je izrastao?

(Izrastao je u prekrasnog labuda.)

Kako je tada izgledao?

(Bio je mlad, lijep, bijele boje, imao je tanki vrat, i svi su govorili da je najljepši labud.)

Je li labud našao pravu svoju obitelj?

(Jest, našao je.)

Je li važno koliko smo lijepi? Zašto?

(Nije važno, ali mnogim ljudima je važno i prosuđuju ostale prema izgledu.)

Što najbolje govori o nama, izgled ili ponašanje?

(Naše ponašanje najbolje govori o nama.)

Objasnimo.

Uopćavanje i izvođenje zaključka

Određujemo pouku ove priče. Pouka je *Nije važno kakvog si izgleda već kakvog si srca.*

Ponavljamo što je tema, tko je glavni lik, a tko sporedni likovi i njihove osobine. Zatim zapisujemo na ploču i u bilježnice.

Stvaralački rad

Učenici su podijeljeni u pet skupina i svaka ima svoj zadatak. Prva mora nacrtati ružno pače, druga ostale pačiće, mamu patku, staru patku, labuda. Nakon što nacrtaju izlažemo radove i svaka skupina izriče osobine lika kojeg je crtao.

Plan ploče

<i>Ružno pače</i>		Hans Christian Andersen		
LIKОВИ:				
Glavni lik: ružno pače - crnosive boje, ružan, veći od ostalih, ponizan, strpljiv, a kao labud - lijep, mlad, ima dugi tanki vrat, skroman				
Sporedni likovi: ostali pačići, mama patka, stara patka, dva guska, baba s kokoši i mačkom, čovjek i njegova obitelj, labudovi, djeca i ljudi koji ga promatraju				
Pouka: Nije važno kakvog si izgleda već kakvog si srca.				
Učenički radovi				
				

LITERATURA:

- Anić, Vladimir, *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*, Novi liber, Zagreb, 2004.
- Andersen, Hans Christian, *Bajke i priče*, Mladost, Zagreb, 1979.
- Centner, Sandra, Anđelka Peko, Ana Pintarić, *Zlatni dani 2, Priručnik za učitelje za drugi razred osnovne škole*, Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- Crnković, Milan, *Sto lica priče*, Školska knjiga, Zagreb, 1987.
- Crnković, Milan, Dubravka Težak, *Povijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955*, Znanje, Zagreb, 2002.
- Diklić, Zvonimir, *Lik u književnoj, scenskoj i filmskoj umjetnosti*, Školska knjiga, Zagreb, 1990.
- Diklić, Zvonimir, Dubravka Težak, Ivo Zalar, *Primjeri iz dječje književnosti*, DiVič, Zagreb, 1996.
- Mala sirena http://www.filmski.net/filmovi/2728/mala_sirena
- Pinckola Estes, Clarisa, *Žene koje trče s vukovima*, Algoritam, Zagreb, 2004.
- Pintarić, Ana, *Bajke, pregled i interpretacija*, Matica hrvatska, Osijek, 1999.
- Rosandić, Dragutin, *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*, Školska knjiga, Zagreb, 1988.
- Solar, Milivoj, *Smrt Sancha Panze*, NZMH, Zagreb, 1981.
- Štanger, Vladimir, Sanja Velički, Sanja Jakovljević, *Čitančica smijalica, Metodčki priručnik za učitelje 2. razreda osnovne škole*, Profil, Zagreb, 2003.

SUMMARY

RECEPTION OF ANDERSEN'S FAIRY TALES AND THE INTERPRETATION OF *THE UGLY DUCKLING* FAIRY TALE IN LOWER GRADES OF PRIMARY SCHOOL

Fairy tales, the unusual and magical space, are first listened to, then read and learnt about. Children know about Hans Christian Andersen and his fairy tales even before they start primary school. Andersen's *The Ugly Duckling* is one the required readings in lower grades of primary school. This paper presents the results of a questionnaire concerning the reception and interpretation of *The Ugly Duckling* by second-graders.

Key words: fairy tale, Hans Christian Andersen, *The Ugly Duckling*
 Primljeno: 1. prosinca 2007.

PRILOG

ANKETNI UPITNIK

M Ž

DOB: _____ RAZRED: _____

VOLIŠ ČITATI BAJKE. PONEKAD TI IH ČITAJU ODRASLI. SIGURNO ZNAŠ MNOGE BAJKE. KOJE TI SE BAJKE SVIĐAJU I KOJE BAJKE ZNAŠ? ZNAŠ LI TKO JE PISAC TIH BAJKI? ZNAŠ LI KOJI JE LIK IZ KOJE BAJKE?

Ova je anketa anonimna, zato te molim da iskreno odgovaraš na pitanja. Nema točnih i netočnih odgovora.

Dobro pročitaj pitanja koja slijede i, ako želiš, odgovori na njih

1. VOLIŠ LI ČITATI BAJKE? DA NE
2. KOJA BAJKA TI JE NAJDRAŽA? _____.
3. KOJI LIK IZ BAJKE TI JE NAJDRAŽI? _____
4. POVEŽI (CRTOM SPOJI) LIKOVE I DJELA

DJELA

RUŽNO PAČE

SLAVUJ

DJEVOJČICA SA ŽIGICAMA

MALA SIRENA

CAREVO NOVO RUHO

LIKOVİ

TKALCI VARALICE

MORSKA VJEŠTICA

LABUD

SLAVUJ

DJEVOJČICA KOJA PRODAJE ŽIGICE

5. BAJKE *DJEVOJČICA SA ŽIGICAMA*, *RUŽNO PAČE* I *MALA SIRENA* NAPISAO JE HANS CHRISTIAN ANDERSEN?

DA NE

6. PREMA OPISU LIKA (NA CRTU) NAPIŠI KOJI JE TO LIK.

"...A NAJMLAĐA BILA PONAJLJEPŠA: KOŽA JOJ NIJEŽNA I PROZIRNA POPUT RUŽINE LATICE, OČI MODRE KAO NAJDUBLJE MORE, ALI, POPUT OSTALIH MORSKIH VILA, NI ONA NE IMAĐAŠE NOGU NEGO JOJ SE TIJELO ZAVRŠAVALO PRELAZEĆI U RIBLJI REP." _____

"...POZNAT PO TOME ŠTO JE NADASVE VOLIO LIJEPO, NOVO RUHO: SAV JE NOVAC TRATIO SAMO NA TO DA SE ŠTO BOLJE ODJENE I NAKITI. NIJE MARIO ZA VOJNIKE, NI ZA KAZALIŠTE, NI DA SE IZVEZE U ŠETNJU PO ŠUMI – JEDINO MU BIJAŠE DO TOGA DA POKAŽE SVOJE NOVO RUHO. IMAO JE POSEBNO RUHO ZA SVAKI SAT U DANU..." _____

"...PO TOJ STUDENI I MRAKU IŠLA SIROMAŠNA DJEVOJČICA, GOLOGLAVA I BOŠONOGA. U STAROJ PREGAČI NOSILA MNOGO ŽIGICA, A JEDAN SVEŽNJIĆ DRŽALA U RUCI." _____

Hvala na iskrenim odgovorima i na sudjelovanju u anketi!